

איסורא דומיא דהתירא. מה שממיר אבדה ממנו ומכלל אדם ע"כ לא אילטרין קרא זידע ומתאש דהא אפילו במזויין אלל כל אדם מותרת ביאוש אלל לא אילטרין אלל כי לא ידע ואע"ג דלבי ידע לא מתיאש אפי' אס' יז צו סימן כיון שהיא אבדה מכל אדם ה"ג איסורא דהיינו מנזייה אלל כל אדם דאסור כה"ג דלא (ט) ידעין דמיאש צין יז צו סימן צין שאין צו סימן ואין להמיר אלל דמיאש קודם דלמא לדיה דשריא רחמנא: **מאחר** דאיתותב רבא בוי' זשלמא לרצא אע"ג דלמותם שמת האילן או צמוןך לאילן אסירי דחזותו מוכיח עליו אלל ממיר שהרות מוליךן צמוןך דלא שייך חזותו מוכיח עליו אע"פ שבעלים סבורין שיפלו תחת האילן מ"מ אס' היו יודעין שהרות מוליךן ממחוק היו מתיאשן אלל לאציי הא' היו יאוש שלא מדעת שבעלים סבורים שיפלו תחת האילן ולל יקחום עובדי דרכים משום דחזותו מוכיח עליו ומשני דאפילו אותן שמת האילן שרו אפילו לאציי (ט) באחרל דשכיחי שקלים ורמשים דמיאש ו"ל דעבידי דנתרי כמו מלניס דל"כ היו אסורים לאציי דהוי יאוש שלא מדעת דאינו סובר שיפלו ומרובים דאסור כיון דלא עבידי דנתרי: **דלאו** בני מחיה ניהו **מאי**. זשלמא לרצא כיון דלכי דגלי מתיאש השתא נמי מיקרי יאוש: **תיובתא דרבא**. רצא ידע שפיר הך צרייתא כדמשמע קצת לעיל (דף כ"א): דקאמר צוטו של יס כ"ע לא פליגי דשרי כדבעין למימר לקמן אלל דלא דייק איסורא דומיא דהתירא:

רבינו הגנאל

יותן: פ"י סימן העשירי לידרס כגון קשיות כריכות וכיוצא בהן שאם ידרסו יותרו הקשרים ובטל היסמן. וקתני סימן העשירי לידרס רבה אמר לא הו' סימן ודינו כיון דבר שאין בו סימן, ורבא אמר הו' סימן, ואקשי עליה דרבא ממתיני דקתני כריכות ברשות הרבים הו' סימן, וקתני סימן העשירי נטל ומכרוו מא' לאו דאית בהו סימן העשירי לידרס וברשות הרבים דשכיחי רבים דדרסי עליה ובטל מיאש לפיכך הו' אלו שלו אבל ברשות היחיד דלא מדרסי היחיד להכריז אלמא סימן העשירי לידרס לא הו' סימן ודחי רבא לא מתני' ברליכא בהו סימן כולל וברשות היחיד מקום שהמקום הוא הו' סימן, ורבה אמר מקום לא הו' סימן. פ"י מינשופי מתנגלין ברולי בני אדם. פ"י כיון דיקרי לא מינשופי כיון שהן כבדים אינן מתנגלין ברולי בני אדם

אין בני יוסן. ולא אמרינן כיון דהשתא ניחא מנהי האי דעתא למעיקרא ומיהו הכשר. וקשיא לרצא: **כסוי כי יוסן**. ולא כתיב כי יוסן: **לדעם**. שדע צנתינה והוכשר צנינו ועודוהו הטל עליהן עדיין הן צנתינו: **ממנו**. קרא יתירא הוא לאשמועינן שאינו אבד אלל הימנו: **ואיסורא דומיא דהיסורא**.

כיון דמחד קרא ילפינן מנזייה אלל כל אדם שיחזיר ושאיינה מנזייה יזכה צה איתקושי אתקוש להדדי וז לאיסורא וזו להיתירא: **מה היסורא**. שאיינה מנזייה לא חילק צין שיש צה סימן לשאין צה סימן: **אף איסורא**. דמנזייה אלל כל אדם לא חילק צין אין סימן דכי ידע מיאש ליש סימן דלכי ידע לא מיאש וכי היכי דיש סימן אסירא כי אין סימן נמי אסירא היכא דליכא למימר לא ידע דנפלה קודם שצאת ליד זה: **יע"ל קג"ס**. סימני הלכות הן. יאוש שלא מדעת דהכא. עד זומם למפרע הוא נפסל כסנהדרין (דף ט"ז). לחי העומד מאלילו צעירובין (דף ט"ז). קדושין שלא נמסרו לביאה צקדושין (דף ט"ז). גלוי דעתא צגיטא צגיטין (דף ט"ז). מומר אוכל נבילות להכעיס פסול לענין עדות כסנהדרין (דף ט"ז): **הני סמרי דויקא**. שהרות משיר: **הכי אצלינן לפו**. הא לא מיאש. והא דנקט למיבעי צעירא מלחר דאיתותב רצא קשיא לי דבלל איתותב רצא איכא למיבעי דהא מודה רצא צכל דבר חזותו מוכיח עליו חוץ מן התאנה מפני שנמאסת עם נפילתה ונראה צעירי דלא נקט לה אלל להרבות בחומר איסור כדלמך מלחר דאיתותב אפילו צדבר שאין צו סימן כ"ש אלו אסורין שיש צהן סימן: **מעיקרא**. מקודם נפילתו: **יאוש מיאש**. לידוע הוא שהרות משיר מהן והשקאים מוזומים לאוכלן: **ישמי**. קטנים שאין הפקירן הפקר: **צאגא צארעא דיימי לא מחוקיקו**. אין עלינו להחזיק כל הצקעה צחוקת הקרקע של יתומין ולאסור כל התמרים משום ספק קרקע של יתומים אלל הולכין אחר הכרז: **מותוק ועומד מאי**. קרקע עצמה של יתומין מאי: **כרעא מאי**. דקלים הכרוכין ומוקפין ורמשים נכספין שם: **העשו לידרס**. שהמקום שהוא שם רגלי צדריסת צני אדם והספך נמוך וזו לידרס: **לא הו' סימן**. שאין צעליו סומך לתת צו סימן מימר אמר נשמת הסימן צדריסת הרגלים: **צרי"י**. כגון צודה וזועה שאין רוצ צני אדם דורכין צה ויש מיעוט שהולכין צה: **ה"ג** אי דלים צהו **סימן צרי"י מאי מכריז**. כלומר כי מכריז זה מלא צצידה מאי מכריז שיוכל ליתן האוצד סימן צה: **מכריז מקום**. ואינו מכריז שם הצצידה אלל שם המקום מי שאצדה ממנו אצידה צמקום פלוני יצא ויאמר מה אציד זה צל ואומר אצדתי שם חפץ פלוני: **והאלומוס**. עומרים גדולים: **רצה הימי מהרין**. רצה דלמך טעמא דרה"ר משום דנדרס מאי שגא אלומות: **ורצא**. דמוקים לכריכות כשאין צו סימן מאי שגא כריכות ומאי שגא אלומות: **רצה מסרין (לעעמיה)**. דטעמא (לדרשות הרבים דכריכות משום סימן וצדבר שיש (ט) צה סימן: **צמקום**. טעמא דכריכות (לדרשות הרבים משום מקום וצדבר שאין צו סימן: **דמדרסא**

אין בני יוסן. ולא אמרינן כיון דהשתא ניחא מנהי האי דעתא למעיקרא ומיהו הכשר. וקשיא לרצא: **כסוי כי יוסן**. ולא כתיב כי יוסן: **לדעם**. שדע צנתינה והוכשר צנינו ועודוהו הטל עליהן עדיין הן צנתינו: **ממנו**. קרא יתירא הוא לאשמועינן שאינו אבד אלל הימנו: **ואיסורא דומיא דהיסורא**.

כיון דמחד קרא ילפינן מנזייה אלל כל אדם שיחזיר ושאיינה מנזייה יזכה צה איתקושי אתקוש להדדי וז לאיסורא וזו להיתירא: **מה היסורא**. שאיינה מנזייה לא חילק צין שיש צה סימן לשאין צה סימן: **אף איסורא**. דמנזייה אלל כל אדם לא חילק צין אין סימן דכי ידע מיאש ליש סימן דלכי ידע לא מיאש וכי היכי דיש סימן אסירא כי אין סימן נמי אסירא היכא דליכא למימר לא ידע דנפלה קודם שצאת ליד זה: **יע"ל קג"ס**. סימני הלכות הן. יאוש שלא מדעת דהכא. עד זומם למפרע הוא נפסל כסנהדרין (דף ט"ז). לחי העומד מאלילו צעירובין (דף ט"ז). קדושין שלא נמסרו לביאה צקדושין (דף ט"ז). גלוי דעתא צגיטא צגיטין (דף ט"ז). מומר אוכל נבילות להכעיס פסול לענין עדות כסנהדרין (דף ט"ז): **הני סמרי דויקא**. שהרות משיר: **הכי אצלינן לפו**. הא לא מיאש. והא דנקט למיבעי צעירא מלחר דאיתותב רצא קשיא לי דבלל איתותב רצא איכא למיבעי דהא מודה רצא צכל דבר חזותו מוכיח עליו חוץ מן התאנה מפני שנמאסת עם נפילתה ונראה צעירי דלא נקט לה אלל להרבות בחומר איסור כדלמך מלחר דאיתותב אפילו צדבר שאין צו סימן כ"ש אלו אסורין שיש צהן סימן: **מעיקרא**. מקודם נפילתו: **יאוש מיאש**. לידוע הוא שהרות משיר מהן והשקאים מוזומים לאוכלן: **ישמי**. קטנים שאין הפקירן הפקר: **צאגא צארעא דיימי לא מחוקיקו**. אין עלינו להחזיק כל הצקעה צחוקת הקרקע של יתומין ולאסור כל התמרים משום ספק קרקע של יתומים אלל הולכין אחר הכרז: **מותוק ועומד מאי**. קרקע עצמה של יתומין מאי: **כרעא מאי**. דקלים הכרוכין ומוקפין ורמשים נכספין שם: **העשו לידרס**. שהמקום שהוא שם רגלי צדריסת צני אדם והספך נמוך וזו לידרס: **לא הו' סימן**. שאין צעליו סומך לתת צו סימן מימר אמר נשמת הסימן צדריסת הרגלים: **צרי"י**. כגון צודה וזועה שאין רוצ צני אדם דורכין צה ויש מיעוט שהולכין צה: **ה"ג** אי דלים צהו **סימן צרי"י מאי מכריז**. כלומר כי מכריז זה מלא צצידה מאי מכריז שיוכל ליתן האוצד סימן צה: **מכריז מקום**. ואינו מכריז שם הצצידה אלל שם המקום מי שאצדה ממנו אצידה צמקום פלוני יצא ויאמר מה אציד זה צל ואומר אצדתי שם חפץ פלוני: **והאלומוס**. עומרים גדולים: **רצה הימי מהרין**. רצה דלמך טעמא דרה"ר משום דנדרס מאי שגא אלומות: **ורצא**. דמוקים לכריכות כשאין צו סימן מאי שגא כריכות ומאי שגא אלומות: **רצה מסרין (לעעמיה)**. דטעמא (לדרשות הרבים דכריכות משום סימן וצדבר שיש (ט) צה סימן: **צמקום**. טעמא דכריכות (לדרשות הרבים משום מקום וצדבר שאין צו סימן: **דמדרסא**

אין בני יוסן. ולא אמרינן כיון דהשתא ניחא מנהי האי דעתא למעיקרא ומיהו הכשר. וקשיא לרצא: **כסוי כי יוסן**. ולא כתיב כי יוסן: **לדעם**. שדע צנתינה והוכשר צנינו ועודוהו הטל עליהן עדיין הן צנתינו: **ממנו**. קרא יתירא הוא לאשמועינן שאינו אבד אלל הימנו: **ואיסורא דומיא דהיסורא**.

תורה אור השלם

1 ובי יתן מים על ידע ונפל מנבלתם עליו טמא הוא לכם: ויקרא יא לח 2 וכן תעשה להגור וכן תעשה לשמלתו וכן תעשה לכל אבדת אחיך אשר האבד ממנו ותצאתה לא תוכל להדעלם: דברים כב ג

הגהות הב"ר

(א) רש"י ד"ה רצה מתוך ובי שיש בו סימן: (ב) תוס' ד"ה איסורא ובי דלא ידע דמיאש צין: (ג) רש"י ד"ה רצה שנת דף קנה ע"ה חוס' ד"ה והלכתא: שם יתבי דלא בני מחילה. עין צ"צ דף קמג ע"צ חוס' ד"ה וחס: תוס' ד"ה אי דליכא בו' אך קשה. עין משנת רש"י מ"ד סימן ר"ג:

הגהות הגר"א

[א] גמ' דליכא בו' צ"צ ממנה ממיקומו. מנ"ס. משא"כ שאר פירוט מ"מ: [ב] תוס' ד"ה כרעא בו' צ"צ אכל הימנים כחז' אס' הקפיד והקפ"י ש' שפיר גילה דעתו שלא מחל:

מוסף רש"י

מנין לאבדיה ששטפה גדר שהיא מותרת. הואיל ומתיאש בעלים (בר"ק ט"ז).

אין בני יוסן. ולא אמרינן כיון דהשתא ניחא מנהי האי דעתא למעיקרא ומיהו הכשר. וקשיא לרצא: **כסוי כי יוסן**. ולא כתיב כי יוסן: **לדעם**. שדע צנתינה והוכשר צנינו ועודוהו הטל עליהן עדיין הן צנתינו: **ממנו**. קרא יתירא הוא לאשמועינן שאינו אבד אלל הימנו: **ואיסורא דומיא דהיסורא**.

כיון דמחד קרא ילפינן מנזייה אלל כל אדם שיחזיר ושאיינה מנזייה יזכה צה איתקושי אתקוש להדדי וז לאיסורא וזו להיתירא: **מה היסורא**. שאיינה מנזייה לא חילק צין שיש צה סימן לשאין צה סימן: **אף איסורא**. דמנזייה אלל כל אדם לא חילק צין אין סימן דכי ידע מיאש ליש סימן דלכי ידע לא מיאש וכי היכי דיש סימן אסירא כי אין סימן נמי אסירא היכא דליכא למימר לא ידע דנפלה קודם שצאת ליד זה: **יע"ל קג"ס**. סימני הלכות הן. יאוש שלא מדעת דהכא. עד זומם למפרע הוא נפסל כסנהדרין (דף ט"ז). לחי העומד מאלילו צעירובין (דף ט"ז). קדושין שלא נמסרו לביאה צקדושין (דף ט"ז). גלוי דעתא צגיטא צגיטין (דף ט"ז). מומר אוכל נבילות להכעיס פסול לענין עדות כסנהדרין (דף ט"ז): **הני סמרי דויקא**. שהרות משיר: **הכי אצלינן לפו**. הא לא מיאש. והא דנקט למיבעי צעירא מלחר דאיתותב רצא קשיא לי דבלל איתותב רצא איכא למיבעי דהא מודה רצא צכל דבר חזותו מוכיח עליו חוץ מן התאנה מפני שנמאסת עם נפילתה ונראה צעירי דלא נקט לה אלל להרבות בחומר איסור כדלמך מלחר דאיתותב אפילו צדבר שאין צו סימן כ"ש אלו אסורין שיש צהן סימן: **מעיקרא**. מקודם נפילתו: **יאוש מיאש**. לידוע הוא שהרות משיר מהן והשקאים מוזומים לאוכלן: **ישמי**. קטנים שאין הפקירן הפקר: **צאגא צארעא דיימי לא מחוקיקו**. אין עלינו להחזיק כל הצקעה צחוקת הקרקע של יתומין ולאסור כל התמרים משום ספק קרקע של יתומים אלל הולכין אחר הכרז: **מותוק ועומד מאי**. קרקע עצמה של יתומין מאי: **כרעא מאי**. דקלים הכרוכין ומוקפין ורמשים נכספין שם: **העשו לידרס**. שהמקום שהוא שם רגלי צדריסת צני אדם והספך נמוך וזו לידרס: **לא הו' סימן**. שאין צעליו סומך לתת צו סימן מימר אמר נשמת הסימן צדריסת הרגלים: **צרי"י**. כגון צודה וזועה שאין רוצ צני אדם דורכין צה ויש מיעוט שהולכין צה: **ה"ג** אי דלים צהו **סימן צרי"י מאי מכריז**. כלומר כי מכריז זה מלא צצידה מאי מכריז שיוכל ליתן האוצד סימן צה: **מכריז מקום**. ואינו מכריז שם הצצידה אלל שם המקום מי שאצדה ממנו אצידה צמקום פלוני יצא ויאמר מה אציד זה צל ואומר אצדתי שם חפץ פלוני: **והאלומוס**. עומרים גדולים: **רצה הימי מהרין**. רצה דלמך טעמא דרה"ר משום דנדרס מאי שגא אלומות: **ורצא**. דמוקים לכריכות כשאין צו סימן מאי שגא כריכות ומאי שגא אלומות: **רצה מסרין (לעעמיה)**. דטעמא (לדרשות הרבים דכריכות משום סימן וצדבר שיש (ט) צה סימן: **צמקום**. טעמא דכריכות (לדרשות הרבים משום מקום וצדבר שאין צו סימן: **דמדרסא**

ברכתא מאי

סבי האילן מי שרו אותם שהרות מוליך אותן חוץ לגדר דרך עליו הלל הצעלים סבורין שכולן יפלו תחת האילן ושם ישממרו משקאים ורמשים:

אי ריבא סימן מאי מכריז

למה צריך להכריז המוצא מלחר שהאוצד אין צו סימן ליתן ומשני דזה מכריז שאותו שאצד יתן סימן מקום וכן לקמן (דף כ"ה). דקאמר כדי שילך שלשה יחזור שלשה ויכריז יום אחד היינו נמי שהמוצא מכריז והאוצד יתן סימן * אף קשה דצפרק אלו עוברין (דף מט): ושם ד"ה יש) אמרינן ע"ה אין מכריזין על אצדתו והיאך אנו יודעין זה אס' הוא של ע"ה יש לומר דמיידי צמוצא צמקום דשבת ע"ה ורש"י שפירש דהמוצא מכריז מקום שיאמר מלמתי חפץ צמקום פלוני והוא יאמר חפץ פלוני ויקחנה ק"ק דהא תנן צפירקין (דף כ"ה): אמר אצידה ולא אמר סימנין לא אמר כלום אלמא צמה שמכין החפץ אינו סימן ו"ל דהתם נמי לאו משום שהוא חשוד לשקר שהפסיד חפץ אלל משום דא"ל כי היכי דלת אצדת חפץ ה"ג אימר אדם אחר הפסיד אלל הכא מהדרינן דאין רגילות ששני צני אדם חפץ זה כזה וצמקום אחר ולפרש"י הוה מכריז מקום דהכא פירושו ממש דומיא למכריז מנין דשליה פרק קמח (דף כ"ה): **ורבא אמר מקום לא הו' סימן**. ולפי דסצירא ליה לרצה מקום לא הו' סימן הוצרך לומר דס"י העשו לידרס לא הו' סימן: אין